

військових реалій та почати випускати конкурентну продукцію, яка може також використовуватися в приватному секторі.

Через неперервний розвиток світових ринків та постійну цифровізацію навколишнього середовища ми невдовзі будемо свідками зникнення багатьох професій, тому необхідно в нашій країні приділити особливу увагу формуванню освітнього процесу з урахуванням попиту на майбутню професію випускника. Інтеграція підприємницької освіти в школах за прикладом досвіду Німеччини та багатьох інших розвинених країн світу повинна бути одним із принципів побудови навчальних планів в освітніх закладах України.

Одним із напрямків, на якому необхідно сфокусуватися при відновленні економіки України, є підприємницька освіта. На сьогодні велика кількість малих підприємств, які продовжують функціонувати, були утворені під час війни шляхом об'єднання патріотично налаштованої молоді у товариства, що допомагають волонтерам та ЗСУ.

В 2022 році, коли звичні шляхи доставки товарів першої необхідності та подвійного призначення були порушені, вирішити питання відновлення постачання та його диверсифікацію вдалося завдяки волонтерам, активним учасникам діаспори в інших країнах та меценатам. За час повномасштабного вторгнення вдалося перекваліфікуватися багатьом виробникам агродронів на виробництво дронів-камікадзе; текстильні виробництва з пошиття – на виготовлення антитепловізорних плащів та дощовиків; автомеханіки та тюнінг ательє – на ремонт та вдосконалення військової техніки. За даними міністра цифрової трансформації Михайла Федорова, станом на червень 2023 року в Україні налічується більше 100 компаній, котрі виготовляють БПЛА, 40 з яких пройшли процедуру введення в експлуатацію та отримують державні контракти [2]

Велика кількість вищезазначених перекваліфікованих підприємств – це стартапи, які до активних військових подій на всій території України були ІТ-фахівцями або юристами та інженерами. Часто серед активних учасників цих ком'юніті трапляються фахівці, яким довелося змінити фах і вони займаються комерційною та фінансовою діяльністю. Оскільки малі підприємства є основою економіки, то підприємницька освіта для них є запорукою стабільності нашої економіки в цілому для нас.

Оскільки наша країна взяла курс на вступ до ЄС, то основним напрямком по виходу на зовнішні ринки з вітчизняним товаром, мають бути ринки наших найближчих сусідів – розвинених європейських країн. Особливу увагу слід приділити наступним напрямкам:

- розвиток ІТ освіти – в останні роки завдяки цифровізації послуг, диджиталізації процесів – це одна з найперспективніших галузей ;
- інтернет - маркетинг – без онлайн просування та виходу на зовнішні ринки розвиток торгівлі неможливий у сучасній світовій економіці;
- продаж – аналітика та вивчення попиту включає персоналізацію продажів, яка ще мало вивчена і вимагає дослідження;
- управління – в Європі та у світі в цілому управління та менеджмент – дуже прогресивний. Він включає сучасні технології, систематизацію та автоматизацію.

Я виділив основні тези впровадження та використання підприємницької освіти у відновленні економіки під час війни та повоєнний період. Впевнений, що модернізація освітніх програм, опираючись на досвід розвинених країн, принесе стрімкий розвиток підприємництва в Україні та швидкий розквіт економіки в цілому.

Список літератури

1. Промова Президента України: «Аби ситуація в економіці покращилася, потрібно, щоб країна жила й працювала попри війну». Офіційне інтернетпредставництво президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/news/abi-situaciya-v-ekonomici-pokrashilasyapotribno-shob-krayin-74389> (дата звернення: 26.09.2022).

2. Інтерв'ю міністра цифрової трансформації Михайла Федорова виданню «Укрінформ». URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/3728390-v-ukraini-ponad-100-kompanij-viroblaut-bezpilotniki-fedorov.html>

УДК 330

І. Гнатенко¹, О. Хухра¹, В. Левченко²

q17208@ukr.net

¹Київський національний університет технологій та дизайну, Київ

²Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки, Київ

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ

Світовий досвід підтверджує, що інновації є ефективними шляхом науково-технічного розвитку, збагачення населення та диверсифікації виробництва. Особливо функції підприємництва проявляються у повоєнний період.

Підприємство має великий потенціал для створення інноваційної економіки, підвищення продуктивності праці, зайнятості населення та підвищення соціальних стандартів у повоєнний період.

З огляду на ці аспекти, Україна повинна активно розвивати інноваційний сектор, сприяти співпраці між науковими установами та підприємствами, створювати сприятливі умови для підтримки інноваційних ініціатив та підприємницької діяльності. Це може сприяти зміцненню економічного стану країни та підвищенню якості життя населення у повоєнний період.

Основні напрямки розвитку інноваційного підприємництва у повоєнний період є наступні.

Розвиток вітчизняного наукомісткого виробництва. Це важлива стратегічна задача, бо залежність від імпорту сировини може загрожувати національній безпеці. Розвиток наукомісткого виробництва може допомогти Україні стати менш залежною від зовнішніх ресурсів.

Стимулювання нововведень та інформаційних технологій. Впровадження інноваційних технологій і ноу-хау є ключем до підвищення конкурентоспроможності. Розробка і впровадження інноваційних продуктів і послуг може стати каталізатором економічного розвитку.

Партнерство між наукою та бізнесом. Відсутність зв'язків між науковими установами і підприємствами може уповільнити інноваційний процес. Ефективне партнерство може сприяти обміну знаннями і ресурсами між цими секторами. Ринкові вимоги потребують створення стимулів для інновацій. Підприємство може мати ключову роль у цьому, стимулюючи інноваційні ініціативи та забезпечуючи ефективне функціонування інноваційної економіки.

Підвищення продуктивності праці та соціальних стандартів. Інновації можуть підвищити продуктивність праці, забезпечити нові можливості для зайнятості та підвищити життєвий рівень населення через підвищення виробництва та покращення якості продуктів і послуг.

Ці напрямки вказують на важливість інновацій та підприємництва для сталих промислових систем або соціального розвитку в Україні. Існує необхідність поліпшення наукового розуміння підприємництва, яке буде діяти у повоєнний період. Удосконалення термінологічного апарату для належного розуміння і дослідження підприємництва в інноваційній економіці має велике значення. Справді, термінологія та теоретична база грають важливу роль у наукових та практичних дослідженнях у цій галузі.

Підприємство у повоєнному відновленні України вимагає від індивідів використання їхньої креативності та досвіду для ініціювання інноваційних проєктів, управління підприємствами. Також підприємницька діяльність вимагає від бізнесменів підприємливості та відповідальності. Підприємець повинен бути здатним планувати та керувати своєю діяльністю, бути відповідальним за результати своєї ризикованої діяльності.

Підприємство у повоєнному відновленні України вимагає активізації ідей підприємця у змінах, адаптації до зовнішнього середовища з урахуванням доступного ресурсного потенціалу.

Розвиток вітчизняного наукомісткого виробництва та інноваційних технологій є стратегічним завданням для України у повоєнному відновленні. Сировинна залежність створює загрози для соціально-економічної безпеки країни та перешкоджає інноваційному розвитку. Отже необхідно формувати свій ринок ресурсів, здатних забезпечити розвиток підприємництва.

Інновації мають ключову роль у підвищенні інтенсивності економічного розвитку, а продукти інтелектуальної праці мають високу вартість на світовому ринку. Існує необхідність перегляду інституціональної системи підприємництва. Вона включає в себе всі елементи та акторів, які сприяють створенню, розповсюдженню та використанню інновацій в економіці. Це можуть бути університети, дослідницькі центри, підприємства, громадські організації тощо.

У повоєнному відновленні України важливо оновити інноваційний та інвестиційний клімат. Це атмосфера, де інновації є нормою і сприяють розвитку промисловості та сфери послуг. Це включає в себе культуру підтримки інновацій, доступ до фінансування, правову базу, яка заохочує інновації тощо.

Необхідною умовою є розвиток кластерів. Це групи підприємств і організацій, які співпрацюють у певному регіоні або галузі для спільного розвитку та використання інновацій. Кластери та наука в інноваційних економіках відіграють важливу роль, особливо в періоди кризи. Наука може стимулювати інновації в кластерах, допомагаючи компаніям вдосконалювати свої продукти та процеси. Це допомагає досягти продуктивності та конкурентоспроможності, що особливо важливо в умовах кризи, коли попит у повоєнний період може бути обмежений. Кластери, які активно співпрацюють з науковими установами, стають більш привабливими для інвесторів. Наука може грати ключову роль у створенні інноваційних екосистем, які залучають фінансову підтримку та інвестиції, що є особливо важливим під час повоєнного відновлення, коли доступ до капіталу може бути обмеженим. Наука може сприяти розвитку нових технологій та ринків, які можуть стати джерелом нових ростових можливостей для кластерів. Під час кризи попит може змінюватися, і компанія повинна швидко адаптуватися до нових умов. Наукові дослідження і розробки можуть допомогти в цьому процесі.

Кластери сприяють ефективнішому використанню ресурсів через спільну інфраструктуру та ресурси, а наука може допомогти знайти способи їх оптимізації та раціоналізації.

Загалом, взаємодія між кластерами та наукою у повоєнному відновленні може стати ефективним інструментом вирішення проблеми та сприяти відновленню економіки під час кризи. Вона дозволяє максимально використовувати ресурси, створювати нові можливості і забезпечувати стійкий розвиток.

Отже, підприємство є основою відновлення України, а інновації стають ключовим фактором економічної динаміки та сприяють стимулюванню подальшого розвитку науково-технічного прогресу.

Література

1. Халіляєва О. В. Сутність та значення економічного потенціалу, його місце в економіці країни: сучасний аспект в умовах сталого розвитку / О. В. Халіляєва, П. В. Пузирьова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2021. – № 12 (247). – С. 33-40.
2. Гнатенко І. Управлінські, маркетингові та фінансові підходи оцінювання соціо-еколого-економічного ефекту взаємодії підприємств в умовах зміни споживчих переваг / І. Гнатенко // Економічний дискурс. – 2021. – № 1-2. – 111-121.
3. Довбуш В. І. Значення ІТ-компаній для економіки України та їх специфіка для цілей бухгалтерського обліку / В. І. Довбуш, П. В. Пузирьова // Формування ринкових відносин в Україні : зб. наук. пр. – 2020. – № 5 (228). – С. 26-31.
4. Пузирьова П. В. Основні положення розробки і реалізації фінансової стратегії суб'єктів бізнесу в умовах сталого розвитку / П. В. Пузирьова // Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects : the 9th International scientific and practical conference, Berlin, Germany, February 20-22, 2022. – MDPC Publishing, Germany, February, 2022. – P. 385-391.
5. Гнатенко І. Сучасні управлінські та інформаційно-безпекові підходи формування інноваційного кластерного угруповання в умовах COVID-19 на засадах сталості, децентралізації та євроінтеграції / І. Гнатенко // Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. – 2021. – № 1-2. – С. 68-77.
6. Гнатенко І. А. Моделювання сценаріїв стійкого розвитку підприємств в умовах глобалізації та діджиталізації: управлінський аспект / І.А. Гнатенко // Інвестиції: практика та досвід. – 2021. – № 16. – С. 20-25.

УДК 334

М. Шкода, Б. Бурка

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ

ІНТЕГРАЦІЯ БІЗНЕСУ В МЕРЕЖУ WEB3 ТА МЕТАСВІТИ

На протязі останнього десятиліття спостерігалася тенденція до централізації інтернет-послуг. Нині лише кілька компаній контролюють платформи, за допомогою яких ми здійснюємо пошук інформації, зберігаємо особисті дані, керуємо онлайн-ідентифікацією та здійснюємо публічне й приватне спілкування. Тим часом технологічна індустрія формує групу технологій, які на перший погляд можуть не мати спільного між собою, починаючи від шифрованих повідомлень й закінчуючи цифровою валютою. В цьому вирі незрозумілості новий термін "web3" стає загальноприйнятним позначенням нового, вдосконаленого Інтернету. Інтернету, де платежі та гроші є передусім цифровими, де "децентралізовані" додатки конкурують з централізованими, і де користувачі мають більше контролю над своєю ідентичністю та даними.

У сучасному висококонкурентному цифровому середовищі підприємства постійно шукають технологічні інновації, щоб зберегти перевагу. Згідно з дослідженням IDC (Міжнародна корпорація даних), прогнозується, що до 2025 року світові витрати на перехід до сучасних технологій досягнуть 2,8 трлн доларів, що вказує на значне зростання інвестицій. Web3 революціонує те, як підприємства взаємодіють, обробляють і керують даними в онлайн-світі. Оскільки компанії в таких галузях, як фінанси, нерухомість, зелена енергетика та охорона здоров'я, досліджують переваги цієї технології, потенційний вплив Web3 на світову економіку є величезним, а також вплив web3 на бізнес.

Web3 має багато рішень сучасних проблем.

1. ПІДТВЕРДЖЕННЯ ОСОБИ ТА КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ

Web3 пропонує вдосконалені рішення для перевірки особи та конфіденційності, що є надзвичайно важливою умовою в сучасному світі, що керується даними. Дозволяючи користувачам контролювати власні особисті дані та спосіб їхнього обміну, Web3 розширює можливості людей, забезпечує покращену конфіденційність і зменшує ризики витоку даних і викрадення особистих даних.

2. ЕКОНОМІКА ТВОРЦЯ

Web3 дозволяє творцям безпосередньо взаємодіяти зі своєю аудиторією, мінаючи традиційних захисників і посередників. Художники, музиканти та інші творці можуть карбувати унікальні цифрові активи як NFT (незамінні токени), надаючи їм нові способи монетизації своєї роботи, зберігаючи контроль над своєю інтелектуальною власністю.

3. УПРАВЛІННЯ ЛАНЦЮГОМ ПОСТАВОК

Незмінна та прозора природа блокчейну, основи Web3, ідеально підходить для управління ланцюгом поставок. Це дозволяє відстежувати товари в режимі реального часу, забезпечуючи автентичність товару та мінімізуючи шахрайство. Тепер компанії можуть відстежувати шлях продукту від його походження до кінцевого споживача, забезпечуючи підзвітність на кожному етапі.